

MINISTARSTVO MORA, TURIZMA, PROMETA I RAZVITKA

385

Na temelju članka 1023. stavka 1. alineje 3. Pomorskog zakonika (»Narodne novine«, br. 181/04), ministar mora, turizma, prometa i razvitka donosi

PRAVILNIK

O ISTRAŽIVANJU POMORSKIH NESREĆA

OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim se Pravilnikom utvrđuju uvjeti, postupci, način i ovlasti za provedbu istrage pomorskih nesreća i nezgoda, kako bi se:

- (a) omogućila brza provedba sigurnosne istrage i primjerena analiza pomorskih nesreća i nezgoda,
- (b) osiguralo pravodobno i točno izvješćivanje o rezultatima istrage i prijedlozima za poboljšanje stanja,
- (c) definirao postupak prilikom provođenja upravne istrage, sa svrhom poboljšanja sigurnosti plovidbe i smanjenja rizika budućih pomorskih nesreća.

Članak 2.

Za potrebe ovog Pravilnika pojedini izrazi imaju sljedeća značenja:

1. IMO Kodeks je kodeks za istrage pomorskih nesreća i nezgoda, kojeg je usvojila Međunarodna pomorska organizacija Rezolucijom Skupštine A.849 od 27. studenoga 1997. godine, sa svim izmjenama i dopunama,
2. Povjerenstvo je tim istražitelja za istraživanje pomorske nesreće, imenovan od strane ministra, kojeg vodi glavni istražitelj,
3. Glavni istražitelj je istražitelj imenovan za vođenje pomorske sigurnosne istrage,
4. Istražitelj je osoba koja sudjeluje u pomorskoj sigurnosnoj istrazi i koja aktivno istražuje pomorsku nesreću ili nezgodu,
5. Pomorska sigurnosna istraga je istraživanje pomorske nesreće ili nezgode s osnovnim ciljem da se unaprijedi pomorska sigurnost i zaštita okoliša. Pomorska sigurnosna istraga se obavlja kako bi se utvrdili uzroci pomorske nesreće s ciljem da se kroz pouke spriječi ili smanji vjerojatnost ponavljanja sličnih pomorskih nesreća ili nezgoda u budućnosti, a obuhvaća prikupljanje i analizu dokaza, utvrđivanje uzročnih faktora i, prema potrebi, izradu sigurnosnih preporuka,
6. Upravna istraga je istraživanje pomorske nesreće ili nezgode s ciljem utvrđivanja odgovornosti za pomorsku nesreću ili nezgodu, a gdje je primjenjivo obuhvaća i sve elemente pomorske sigurnosne istrage.
7. Pomorska nesreća je događaj ili slijed događaja koji za posljedicu ima:
 1. smrt ili ozbiljnu ozljedu osobe, koja je uzrokovana ili je u svezi s izvedbom ili radom broda, ili

2. gubitak osobe s broda koji je uzrokovan ili je u svezi s izvedbom broda ili radom broda, ili
3. gubitak, pretpostavljeni gubitak broda ili njegovo napuštanje, ili
4. bitnu štetu na brodu, ili
5. nasukavanje ili onesposobljavanje broda, ili sudjelovanje broda u sudaru, ili
6. bitnu štetu objekata pomorske infrastrukture koja je uzrokovana ili je u svezi s radom broda i koja bi mogla ozbiljno ugroziti sigurnost broda, drugog broda ili pojedine osobe, ili
7. štetu pomorskom okolišu izazvanu oštećenjem broda ili brodova, a koje je uzrokovano ili je u svezi s radom broda ili brodova.
8. Vrlo ozbiljna nesreća je pomorska nesreća koja uključuje potpuni gubitak broda, smrtni slučaj ili ozbiljno onečišćenje uzrokovano ili u svezi s radom broda,
9. Ozbiljna nesreća je pomorska nesreća koja se ne razvrstava kao vrlo ozbiljna nesreća, a koja uključuje požar, eksploziju, sudar, nasukavanje, udar, oštećenje od nevremena, oštećenje ledom, napuknuće trupa ili pretpostavljeni nedostatak na trupu, itd., koji ima za posljedicu:
 - (a) nemogućnost rada glavnih strojeva, veće oštećenje nadgrađa, ozbiljno oštećenje strukture (kao što je probijanje podvodnog dijela trupa) što čini brod nesposobnim za nastavak plovidbe;
 - (b) onečišćenje pomorskog okoliša; i
 - (c) kvar/oštećenje koje zahtijeva tegljenje ili pomoć s obale.
10. Pomorska nezgoda je događaj povezan s radom broda, osim pomorske nesreće, koji je ugrozio ili bi, ako se ne poduzmu odgovarajuće radnje za sprječavanje ili ublažavanje neželjenih posljedica, mogao ugroziti sigurnost broda, osoba na brodu ili bilo koje druge osobe ili pomorski okoliš,
11. Bitno zainteresirana država je država:
 1. čiju zastavu vije brod uključen u pomorsku nesreću ili nezgodu;
 2. u čijem se teritorijalnom moru ili unutarnjim morskim vodama dogodila pomorska nesreća ili nezgoda;
 3. čiji je okoliš ozbiljno oštećen posljedicama pomorske nesreće (uključujući i okoliš njenog teritorija priznatog međunarodnim pravom);
 4. kojoj bi se kao rezultat pomorske nesreće moglo dogoditi ozbiljno oštećenje okoliša (uključujući i okoliš njenog teritorija priznatog međunarodnim zakonima);
 5. gdje posljedice pomorske nesreće uzrokuju ili prijete bitnom štetom za tu državu, njene umjetne otoke, postrojenja ili konstrukcije nad kojima ima jurisdikciju; ili
 6. čiji građani su, kao posljedicu pomorske nesreće, izgubili živote ili pretrpjeli ozbiljne ozljede; ili
 7. koja ima na raspolaganju informacije korisne za istragu; ili
 8. koja je iz opravdanog razloga zainteresirana za provedbu istrage.
12. *Država koja vodi istragu* je država koja preuzima odgovornost za provođenje pomorske sigurnosne istrage, kako je dogovoreno između bitno zainteresiranih država.
13. *Ministarstvo* označava ministarstvo nadležno za pomorstvo.
14. *Ministar* je ministar nadležan za poslove pomorstva.
15. *MRCC* je Nacionalna središnjica za traganje i spašavanje na moru. Za potrebe ovog Pravilnika MRCC Republike Hrvatske obavlja i poslove Pomorske službe za podršku (Maritime Assistance Service – MAS) sukladno Rezoluciji IMO-a A.950(23),
16. *Inspektor* jest inspektor sigurnosti plovidbe i/ili ovlašteni djelatnik Ministarstva ili lučke kapetanije,
17. *Uzbuna zbog pogibli* je signal s broda ili informacija iz bilo kojeg izvora koja ukazuje da su u opasnoj (pogibeljnoj) situaciji na moru brod i/ili osobe na brodu i/ili osobe s broda,
18. *VDR – zapisivač podataka o putovanju* – je uređaj čija je svrha da pomogne prilikom utvrđivanju uzroka pomorske nesreće. Funkcionalni zahtjevi kojima mora udovoljavati VDR dani su u IMO rezoluciji A.861(20) i MSC.163(78).

19. *SZZ – Sredstvo zadnjeg zapisa* – je uređaj za pohranu podataka o plovidbi broda, koji moraju biti dostupni i nakon potonuća broda («crna kutija»).

Članak 3.

Ovaj se Pravilnik primjenjuje na pomorske nesreće, nezgode i uzbune zbog pogibli u kojima sudjeluju pomorski objekti hrvatske državne pripadnosti ili su nastale unutar područja u kojemu Republika Hrvatska ostvaruje suverenitet ili koja uključuje druge bitne interese Republike Hrvatske.

U slučaju gubitka ljudskog života, pomorskim objektom se smatraju i objekti koji nemaju obvezu upisivanja u odgovarajuće upisnike ili očevidnike.

Ovaj Pravilnik se ne primjenjuje na pomorske nesreće, nezgode i uzbune zbog pogibli u kojima sudjeluju samo ratni brodovi, te kada su pomorske nesreće i nezgode posljedica radnji ili namjere da se počini šteta na pomorskom objektu ili pomorskom okolišu (npr. terorizam, piratstvo i sl.).

Glava I. ovog Pravilnika ne primjenjuje se na pomorske nesreće, nezgode i uzbune zbog pogibli koje uključuju samo:

- javna plovila
- pomorske objekte bez vlastitog poriva
- drvene brodove jednostavne gradnje
- jahte i brodice
- ribarske brodove duljine manje od 24 m
- nepomične odobalne objekte za eksploataciju podmorja.

Za pomorske nesreće, nezgode i uzbune zbog pogibli koje uključuju objekte navedene u stavku 4. ovog članka, i koje su se dogodile u teritorijalnom moru i unutarnjim morskim vodama Republike Hrvatske, primjenjuju se odredbe navedene u Glavi II. ovog Pravilnika.

Članak 4.

Za sve pomorske nesreće i nezgode koje su se dogodile u teritorijalnom moru i unutarnjim morskim vodama Republike Hrvatske, za koje se provodi pomorska sigurnosna istraga u skladu s odredbama Glave I. ovog Pravilnika, neovisno će se provesti i upravna istraga u skladu s odredbama Glave II. ovog Pravilnika.

Članak 5.

U slučaju uzbune zbog pogibli ili prijetnje u svezi sigurnosne zaštite broda koji vije zastavu Republike Hrvatske, tijelo koje je zaprimilo obavijest izvijestit će MRCC, sukladno Glavi XI-2 Međunarodne konvencije o zaštiti ljudskih života na moru, 1974, sa svim izmjenama i dopunama i Međunarodnom pravilniku za sigurnosnu zaštitu brodova i luka.

Članak 6.

Kada se pomorska nesreća dogodi brodu hrvatske državne pripadnosti izvan teritorijalnog mora Republike Hrvatske, brod mora čim je prije moguće u pisanom obliku izvijestiti MRCC. Sadržaj pisane obavijesti iz stavka 1. ovog članka mora uključiti što više od dolje navedenih informacija:

- a) ime i zastavu broda;
- b) IMO broj broda i IMO broj kompanije;
- c) vrstu pomorske nesreće;

- d) poziciju nesreće;
- e) vrijeme i datum nesreće;
- f) broj ozbiljno ozlijeđenih i poginulih i/ili nestalih;
- g) posljedice nesreće po ljude, imovinu i okoliš;
- h) podatke o ostalim brodovima koji su sudjelovali u nesreći.

MRCC će zaprimljene informacije iz stavka 2. ovog članka proslijediti Ministarstvu.

Ministarstvo će o pomorskoj nesreći iz stavka 1. ovog članka čim je prije moguće izvijestiti i druge bitno zainteresirane države.

Članak 7.

Kada se pomorska nesreća ili nezgoda dogodi u teritorijalnom moru i unutarnjim morskim vodama Republike Hrvatske, sudionici pomorske nesreće ili nezgode, njihovi predstavnici, kao i tijela državne uprave koja imaju informaciju o pomorskoj nesreći ili nezgodi, moraju bez odgode izvijestiti MRCC.

MRCC će zaprimljene informacije iz stavka 1. ovog članka proslijediti Ministarstvu i nadležnoj lučkoj kapetaniji.

Ministarstvo će, gdje je primjenjivo, čim je prije moguće, obavijestiti državu čiju zastavu brod vije i druge bitno zainteresirane države.

Pored obveze iz stavka 1. ovog članka, osoba odgovorna za upravljanje pomorskim objektom dužna je pomorsku nesreću ili nezgodu prijaviti nadležnoj lučkoj kapetaniji na obrascu definiranom u Priručniku za istraživanje pomorske nesreće.

I. POMORSKA SIGURNOSNA ISTRAGA

Članak 8.

Provođenje pomorske sigurnosne istrage:

(a) mora biti neovisno o kriminalističkim ili drugim paralelnim istragama koje se provode da bi se utvrdila odgovornost ili pripisala krivnja;

(b) ne smije biti spriječeno, obustavljeno ili odgođeno zbog istraga navedenih u točki (a) ovog stavka ili bilo kojeg drugog razloga.

Prilikom provedbe pomorske sigurnosne istrage Ministarstvo će u slučaju vrlo ozbiljnih i ozbiljnih pomorskih nesreća omogućiti:

(a) suradnju i međusobnu pomoć u istragama pomorskih nesreća koje vode druge države ili povjeriti drugoj državi zadatak da vodi takvu istragu sukladno odredbama IMO Kodeksa ili odgovarajuće Direktive Europske unije kojom se uređuje način provođenja istraga pomorskih nesreća;

(b) koordiniranje aktivnosti istražnih tijela, surađujući gdje je primjenjivo s Europskom komisijom, do opsega potrebnog za ostvarivanje ciljeva ovog Pravilnika, odnosno odgovarajuće Direktive Europske unije kojom se uređuje način provođenja istraga pomorskih nesreća, gdje je primjenjivo.

Odredbe stavka 2. ovog članka primijenit će se i u slučaju istraživanja pomorskih nezgoda u koje su uključeni ro-ro putnički brodovi i brzi putnički brodovi na redovitim linijama.

Članak 9.

Pomorsku sigurnosnu istragu provodi nezavisno Povjerenstvo koje osniva Ministar posebnim rješenjem za svaki pojedini slučaj.

Članovi Povjerenstva iz stavka 1. ovog članka imenuju se iz redova primjereno kvalificiranih

istražitelja, nadležnih za pitanja vezana uz pomorske nesreće, listu kojih vodi Ministarstvo. Povjerenstvo se osniva u svim slučajevima nakon ozbiljne ili vrlo ozbiljne nesreće:

(a) u kojoj je sudjelovao brod koji plovi pod hrvatskom zastavom, bez obzira na mjesto nesreće; ili

(b) koja se dogodila u područjima u kojima Republika Hrvatska ima nadležnost, bez obzira na zastavu broda ili brodova koji su sudjelovali u nesreći; i

(c) koja uključuje bitne interese Republike Hrvatske, bez obzira na mjesto nesreće ili na državnu pripadnost broda ili brodova koji su sudjelovali u nesreći.

Ministar može osnovati Povjerenstvo za provođenje pomorske sigurnosne istrage i u slučajevima pomorskih nesreća u koje su uključeni pomorski objekti osim broda, a koje za posljedicu imaju potpuni gubitak ili ozbiljno oštećenje pomorskog objekta, smrtni slučaj ili ozbiljno onečišćenje uzrokovano ili u svezi s radom pomorskog objekta.

Povjerenstvo određuje opseg i praktična rješenja za provedbu pomorske sigurnosne istrage, uključujući i suradnju s odgovarajućim tijelima drugih bitno zainteresiranih država, sukladno odredbama ovog Pravilnika, na najpogodniji način za ostvarivanje ciljeva ovog Pravilnika.

Članak 10.

U slučaju ozbiljnih i vrlo ozbiljnih nesreća u teritorijalnom moru i unutarnjim morskim vodama Republike Hrvatske, u kojoj ne sudjeluje brod hrvatske državne pripadnosti, a u kojima je uključen bitan interes drugih država, Ministarstvo će uspostaviti kontakt s nadležnim tijelima bitno zainteresiranih država u svrhu brzog dogovora koja će država voditi pomorsku sigurnosnu istragu, vodeći računa da se gdje je god moguće izbjegne paralelna pomorska sigurnosna istraga.

Ministarstvo će poduzeti sve mjere za nesmetanu provedbu pomorske sigurnosne istrage iz ovog Pravilnika.

Ministarstvo može drugoj državi povjeriti zadatak vođenja pomorske sigurnosne istrage:

a) u slučaju pomorske nesreće u kojoj sudjeluje brod hrvatske državne pripadnosti na otvorenom moru ili u teritorijalnom moru druge države;

b) u slučaju pomorske nesreće u teritorijalnom moru i unutarnjim morskim vodama Republike Hrvatske u kojoj ne sudjeluje brod hrvatske državne pripadnosti.

Ministarstvo, u slučaju kada vodi istragu, može pozvati drugu državu da sudjeluje u takvoj istrazi.

Ministarstvo će pokrenuti pomorsku sigurnosnu istragu kada se u akvatoriju Republike Hrvatske dogodi pomorska nesreća ili nezgoda ili uzbuna zbog pogibli u kojoj sudjeluje ro-ro putnički ili brzi putnički brod na redovitoj liniji.

Ministarstvo će pokrenuti pomorsku sigurnosnu istragu kada se pomorska nesreća ili nezgoda ili uzbuna zbog pogibli u kojoj sudjeluje ro-ro putnički ili brzi putnički brod na redovitoj liniji dogodi u akvatoriju države koja nije članica Europske unije ili na otvorenom moru, a kada je luka zadnjeg isplovljenja broda u Republici Hrvatskoj.

Ministarstvo je u slučajevima iz stavaka 5. i 6. ovog članka odgovorno za istragu i koordinaciju s drugim bitno zainteresiranim državama, sve dok se ne postigne dogovor koja država će biti država koja vodi istragu.

Za pomorske sigurnosne istrage koje vodi Povjerenstvo iz članka 9. stavak 1. ovog Pravilnika, kao i za one u kojima sudjeluje ili surađuje, Ministarstvo će poduzeti sve potrebno da se istraga provede na najučinkovitiji način i da završi u što kraćem vremenu od početka pomorske nesreće, uzimajući u obzir smjernice navedene u IMO Kodeksu.

Članak 11.

Članovi Povjerenstva prilikom imenovanja zaključuju s Ministarstvom izjavu temeljem koje preuzimaju sve ovlasti i odgovornosti sukladno ovom Pravilniku, uključujući i obvezu poštivanja odredbi u svezi neovisnosti, nepristranosti i povjerljivosti.

Članovi Povjerenstva moraju imati stručno znanje i praktično iskustvo u područjima koja su uključena u istražne zadatke. Povjerenstvo može u pomorsku sigurnosnu istragu uključiti stručnjake iz pojedinih područja koja nisu u dovoljnoj mjeri zastupljena u stručnim kompetencijama članova Povjerenstva. U tom slučaju se na uključene stručnjake primjenjuju odredbe u svezi neovisnosti, nepristranosti i povjerljivosti, što svaki stručnjak prihvaća potpisivanjem izjave iz stavka 1. ovog članka.

Ovlasti i nadležnosti Povjerenstva mogu se proširiti na prikupljanje i analizu podataka vezanih uz pomorsku sigurnost, posebno u svrhu prevencije, ako ove aktivnosti ne utječu na neovisnost članova Povjerenstva ili ne uključuju odgovornosti u upravnim, administrativnim ili normizacijskim poslovima.

Članovi Povjerenstva imaju sljedeće ovlasti:

1. slobodan pristup bilo kojem relevantnom području ili mjestu nesreće, kao i svakom brodu, olupini ili objektu uključujući teret, putnike, opremu ili ostatke, bez sudskog naloga i uz predočenje odgovarajuće propusnice.
2. osigurati žurno evidentiranje (popisivanje, fotografiranje, snimanje, itd.) i zaštitu dokaza; osigurati nadzor nad potragom, prikupljanjem ili pomicanjem dokaza, kao što su olupina, ostaci ili drugi dijelovi i tvari za potrebe analize i istrage;
3. zahtijevati pregled ili analizu stavki navedenih u točki (b) i slobodan pristup rezultatima takvih pregleda ili analiza;
4. slobodan pristup, izradu preslika i korištenje svih relevantnih informacija i zabilježenih podataka, uključujući podatke iz VDR-a ili SZZ-a, koji se odnose na brod, putovanje, teret, posadu ili neku drugu osobu, objekt, stanje ili okolnosti;
5. slobodan pristup rezultatima pregleda žrtava ili ispitivanja obavljenim na uzorcima uzetih s tijela žrtava;
6. zahtijevati slobodan pristup rezultatima pregleda ili ispitivanja obavljenim na uzorcima uzetih s osoba koje su radile na brodu ili neke druge relevantne osobe;
7. ispitati svjedoke, bez prisutnosti osobe čiji interesi, po procjeni istražitelja, mogu ometati sigurnosnu istragu;
8. dobiti izvješća o pregledu i relevantne informacije koje ima država pod čijom zastavom je brod plovio, vlasnik, brodar ili kompanija, priznata organizacija ili druga relevantna strana, ako te strane ili njihovi predstavnici imaju sjedište u Republici Hrvatskoj;
9. zatražiti ostvarivanje potrebne suradnje putem Ministarstva, kada je potrebno zatražiti pomoć relevantnih tijela u drugim državama, uključujući inspektore države zastave i lučkih vlasti, službenike obalne straže, službe pomorskog prometa, službe traganja i spašavanja, peljare ili drugo lučko ili pomorsko osoblje;
10. zahtijevati suradnju vlasnika, brodarka ili kompanije, zapovjednika, upravitelja stroja ili njihovih ovlaštenih zamjenika u istražnim radnjama neophodnim za provedbu istrage.

Postupak Povjerenstva je žuran i započinje odmah po osnivanju.

Za neovisno obavljanje poslova Povjerenstva, Ministarstvo će osigurati dovoljno sredstava u državnom proračunu, sukladno članku 15. ovog pravilnika.

Članovima Povjerenstva i stručnjacima uključenim u istragu za rad pripada naknada u visini koju utvrđuje ministar.

Članak 12.

Povjerenstvo će pri provedbi sigurnosne istrage slijediti metodologiju za istraživanje pomorskih nesreća i nezgoda sukladno IMO Kodeksu i Priručniku za istraživanje pomorske

nesreće.

Priručnik za istraživanje pomorske nesreće izrađuje i održava Ministarstvo.

Prilikom ispitivanja osoba uključenih u pomorsku nesreću Povjerenstvo će slijediti smjernice sadržane u rezoluciji IMO-a LEG.3 (91) prihvaćenoj 27. travnja 2006. u svezi korektnog postupanja prema pomorcima prilikom pomorskih nesreća.

Članak 13.

Zapis pomorske sigurnosne istrage je zapis prikupljen tijekom istrage pomorske nesreće, što uključuje:

- (a) sve izvještaje prikupljene u svrhu obavljanja pomorske sigurnosne istrage;
- (b) sve informacije koje se odnose na rad broda (npr. naredbe i obavijesti) razmijenjene između osoba uključenih u rad broda;
- (c) svi medicinski i osobni podaci o osobama uključenim u pomorsku nesreću ili nezgodu;
- (d) svi zapisi o analizi podataka ili dokazni materijal prikupljen tijekom istraživanja, uključujući i mišljenje osobe koja je analizirala podatke;
- (e) podaci prikupljeni iz VDR-a i/ili SZZ-a.

Zapisi Povjerenstva koji se koriste samo za pomorsku sigurnosnu istragu, osim kada sudske vlasti utvrde da korist od njihovog otkrivanja premašuje negativan domaći i međunarodni učinak, koji bi takvo otkrivanje moglo imati na istragu ili na buduće istrage, su:

- (a) svi iskazi svjedoka i druge izvještaje, mišljenja i zabilješke koje je Povjerenstvo sastavilo ili zaprimilo tijekom istrage pomorske nesreće;
- (b) izvješća koja otkrivaju identitet osoba koje su dale dokaze u tijeku istraživanja pomorske nesreće;
- (c) medicinski ili privatni podaci o osobama koje su sudjelovale u nesreći.

Članak 14.

U okviru ostvarivanja trajne suradnje, Ministarstvo će nastojati s Europskom Komisijom dogovoriti najbolji način suradnje, s ciljem:

1. međusobne razmjene resursa (instalacija, uređaja i opreme) za tehničko istraživanje olupine, brodske opreme i drugih objekata relevantnih za pomorsku sigurnosnu istragu, uključujući i izlučivanje i procjenu informacija iz VDR-a i drugih elektroničkih uređaja;
 2. pružanja tehničke suradnje ili razmjene znanja potrebnih za izvođenje posebnih zadataka;
 3. pribavljanja i razmjene informacija relevantnih za analizu podataka o nesreći i izradu primjerenih preporuka, koje će Ministarstvo dostavljati Europskoj komisiji;
 4. izrade zajedničkih načela za praćenje sigurnosnih preporuka i za prilagodbu istražnih metoda tehničkom i znanstvenom razvoju;
 5. utvrđivanja pravila tajnosti glede razmjene iskaza svjedoka i obrade podataka;
 6. organizacije, gdje je to primjereno, relevantnih aktivnosti izobrazbe istražitelja;
 7. promicanja suradnje s istražnim tijelima ili organizacijama zemalja koje nisu članice Europske unije, te s međunarodnim organizacijama za istraživanje pomorskih nesreća, u područjima na koja se odnosi ovaj Pravilnik, IMO Kodeks i primjenjiva Direktiva EU.
- Ministarstvo će osigurati pružanje informacija u svezi s istragom pomorske nesreće Povjerenstvu ili istražnom tijelu druge države koje provodi istragu, o uređajima ili uslugama koje je koristio, ili je uobičajeno trebao koristiti, brod prije pomorske nesreće.

Članak 15.

Sredstva za rad Povjerenstva uključuju: troškove angažiranja specijaliziranih organizacija za prikupljanje dokaznog materijala, uključujući i vađenje olupine ili dijelova iste, vađenje/demontažu VDR-a i SZZ-a, troškove skladištenja i čuvanja dokaznog materijala, troškove izlučivanja podataka iz VDR-a i SZZ-a, troškove analize uzoraka u ovlaštenim specijaliziranim laboratorijima i servisnim tvrtkama, troškove kopiranja dokumenata i pripreme izvještaja, troškove putovanja, smještaja, komunikacije, i naknade istražitelja, troškove honorara angažiranih stručnjaka iz pojedinih područja koja nisu u dovoljnoj mjeri pokrivena kompetencijama članova Povjerenstva i slično.

Članak 16.

Ministarstvo će surađivati sa zainteresiranim državama na istraživanju pomorskih nesreća. Ministarstvo će bitno zainteresiranim državama odobriti sudjelovanje u sigurnosnoj istrazi pomorske nesreće koju vodi Povjerenstvo, pod uvjetima iz ovog Pravilnika i IMO Kodeksa, i to u bilo kojoj fazi istrage.

Prilikom sudjelovanja Povjerenstva u pomorskoj sigurnosnoj istrazi koju vodi druga zainteresirana država, neće se dovoditi u pitanje način provedbe istrage i postupak izvješćivanja o pomorskoj nesreći u odnosu na odredbe ovog pravilnika, sve dok se provodi sukladno odredbama IMO Kodeksa.

Članak 17.

Strane koje su sudjelovale u pomorskoj nesreći, ili uzbuni zbog pogibli, na koje se odnose odredbe ovog Pravilnika, moraju poduzeti sve što je u njihovoj moći s ciljem da se:

- (a) sačuvaju brodske isprave, zapisi i knjige te svi podaci iz navigacijskih karata, dnevnika, elektronskih, magnetskih i video zapisa, uključujući i podatke iz VDR-a i drugih elektroničkih uređaja, koji se odnose na razdoblje prije, tijekom i poslije nesreće.
- (b) izlučeni podaci iz VDR-a stave na raspolaganje Ministarstvu u svrhu pokretanja istrage kada se pomorska nesreća dogodi u teritorijalnom moru ili unutarnjim morskim vodama Republike Hrvatske. Ministarstvo će osigurati da se izlučeni podaci iz VDR-a ili SZZ-a koriste prilikom istrage pomorske nesreće i ispravno analiziraju.
- (c) spriječe bilo kakve izmjene tih podataka (dopisivanje ili zapisivanje preko postojećih podataka, precrtavanje, brisanje i sl.);
- (d) spriječe bilo koje radnje s bilo kojom opremom koja može biti u vezi s istragom pomorske nesreće;
- (e) žurno prikupe i sačuvaju svi dokazi za potrebe istrage pomorske nesreće.

Članak 18.

Nakon okončanja pomorske sigurnosne istrage, što prije moguće objavljuje se izvještaj prema Dodatku I. koji je sastavni dio ovog Pravilnika, a sastavlja se u skladu sa smjernicama iz IMO Kodeksa i Priručnika za istraživanje pomorske nesreće.

Povjerenstvo će poduzeti sve da u roku od 12 mjeseci od datuma nesreće izvještaj bude dostupan javnosti. Ako u tom roku nije moguće pripremiti konačni izvještaj, Povjerenstvo mora objaviti privremeni izvještaj.

Dva primjerka konačnog ili privremenog izvještaja Povjerenstvo dostavlja Ministarstvu, od čega jedan primjerak Ministarstvo, gdje je primjenjivo, dostavlja Europskoj komisiji.

Povjerenstvo mora uzeti u obzir eventualne primjedbe Ministarstva i/ili Europske komisije u svrhu poboljšanja kvalitete izvještaja, kako bi se na najpovoljniji način ostvarili ciljevi ovog Pravilnika.

Članak 19.

Kada se po završetku pomorske sigurnosne istrage pojave nove informacije koje su od značaja za zaključke u svezi pomorske nesreće, Povjerenstvo može odlučiti o ponovnom otvaranju sigurnosne istrage.

Članak 20.

Ministarstvo će osigurati da sigurnosne preporuke, koje je dalo Povjerenstvo ili, gdje je primjenjivo, istražna tijela drugih država, valjano uzmu u obzir oni kojima su namijenjene i, gdje je primjereno, da se po njima postupa sukladno zakonima Republike Hrvatske i međunarodnim propisima.

Gdje je primjereno, Povjerenstvo će pripremiti sigurnosne preporuke na temelju analize izdvojenih relevantnih podataka.

Sadržaj sigurnosne preporuke ili privremene preporuke ne smije sadržavati tekst kojim se utvrđuje krivnja ili odgovornost za nesreću.

Članak 21.

Ako Povjerenstvo, u bilo kojem trenutku pomorske sigurnosne istrage, procijeni da je potrebna žurna akcija na međunarodnoj razini ili na razini Europske unije u cilju sprečavanja opasnosti od novih nesreća, ono će žurno izvijestiti Ministarstvo, radi izvješćivanja Međunarodne pomorske organizacije (IMO) i/ili Europske komisije, o potrebi davanja ranog upozorenja na moguću opasnost nadležnim vlastima u ostalim državama, broderskoj industriji i drugim relevantnim stranama.

II. UPRAVNA ISTRAGA

Članak 22.

Provođenje upravne istrage:

a) mora biti djelotvorno i gdje je primjenjivo osigurati suradnju s Povjerenstvom koje provodi sigurnosnu istragu,

b) mora biti neovisno od sigurnosne istrage u dijelu uzimanja iskaza svjedoka, kako je navedeno u članku 25. stavak 2. točka h),

c) ne smije biti spriječeno, obustavljeno ili odgođeno zbog sigurnosne istrage navede u Glavi I. ovog Pravilnika ili bilo kojeg drugog razloga.

Informacije prikupljene tijekom istraživanja pomorske nesreće ili nezgode koristit će se u svrhu utvrđivanja prekršajne, odnosno kaznene odgovornosti osoba uključenih u pomorsku nesreću ili nezgodu.

Članak 23.

U slučaju pomorske nesreće, nezgode ili uzbune zbog pogibli iz članka 3. stavka 5. ovog Pravilnika provest će se upravna istraga, koja će uključiti koliko je primjenjivo i odgovarajuće elemente sigurnosne istrage s ciljem utvrđivanja uzroka i eventualnih sigurnosnih preporuka za prevenciju budućih pomorskih nesreća ili nezgoda.

U slučaju pomorske nesreće ili nezgode iz članka 4. ovog pravilnika, provest će se upravna istraga, koja će započeti bez odlaganja, nakon primitka obavijesti o pomorskoj nesreći ili nezgodi.

Članak 24.

Upravne istrage provode inspektori sigurnosti plovidbe i/ili ovlaštene djelatnici Ministarstva i lučke kapetanije.

U slučaju potrebe za specijalističkim znanjima, u istragu se odlukom Ministra mogu uključiti i specijalisti iz pojedinih područja.

Članak 25.

Inspektori koji provode istragu kao i uključeni specijalisti iz pojedinih područja potpisuju izjavu temeljem koje preuzimaju sve ovlasti i odgovornosti sukladno ovom Pravilniku, uključujući i obvezu poštivanja odredbi u svezi neovisnosti, nepristranosti i povjerljivosti. Inspektori koji provode istragu imaju sljedeće ovlasti:

- (a) zabraniti daljnju plovidbu plovniha objekata uključenih u pomorsku nesreću ili nezgodu dok se ne prikupе svi relevantni podaci (dokazi, iskazi svjedoka i sl.) potrebni za provedbu sigurnosne i/ili upravne istrage;
- (b) slobodan pristup bilo kojem relevantnom području ili mjestu nesreće, kao i svakom brodu, olupini ili objektu uključujući teret, putnike, opremu ili ostatke, bez sudskog naloga i uz predočenje odgovarajuće propusnice;
- (c) osigurati žurno evidentiranje (popisivanje, fotografiranje, snimanje, itd.) i zaštitu dokaza; osigurati nadzor nad potragom, prikupljanjem ili pomicanjem dokaza, kao što su olupina, ostaci ili drugi dijelovi i tvari za potrebe analize i istrage;
- (d) zahtijevati pregled ili analizu stavki navedenih u točki (b) i slobodan pristup rezultatima takvih pregleda ili analiza;
- (e) slobodan pristup, kopiranje i korištenje svih relevantnih informacija i zabilježenih podataka, uključujući podatke iz VDR-a ili SZZ-a, koji se odnose na brod, putovanje, teret, posadu ili neku drugu osobu, objekt, stanje ili okolnosti;
- (f) slobodan pristup rezultatima pregleda žrtava ili ispitivanja obavljenim na uzorcima uzetih s tijela žrtava, osim zapisa iz članka 13. stavak 2. ovog Pravilnika;
- (g) zahtijevati slobodan pristup rezultatima pregleda ili ispitivanja obavljenim na uzorcima uzetih s osoba koje su radile na brodu ili neke druge relevantne osobe, osim zapisa iz članka 13. stavak 2. ovog Pravilnika;
- (h) ispitati svjedoke, bez prisutnosti osobe čiji interesi, po procjeni inspektora, mogu ometati upravnu istragu;
- (i) dobiti izvješća o pregledu i relevantne informacije koje ima država pripadnosti broda, vlasnik, brodar ili kompanija, priznata organizacija ili druga relevantna strana, ako te strane ili njihovi predstavnici imaju sjedište u Republici Hrvatskoj;
- (j) zatražiti ostvarivanje potrebne suradnje putem Ministarstva, kada je potrebno zatražiti pomoć relevantnih tijela u drugim državama, uključujući inspektore države zastave i lučkih vlasti, službenike obalne straže, službe pomorskog prometa, službe traganja i spašavanja, peljare ili drugo lučko ili pomorsko osoblje;
- (k) zahtijevati suradnju vlasnika, broдача ili kompanije, zapovjednika, upravitelja stroja ili njihovih ovlaštenih zamjenika u istražnim radnjama neophodnim za provedbu istrage
- (l) surađivati gdje je primjenjivo s Povjerenstvom koje vodi pomorsku sigurnosnu istragu sukladno članku 22. stavak 1. alineja a), a naročito u prikupljanju, čuvanju i analizi dokaznog materijala.

Članak 26.

Nadležna lučka kapetanija će po primitku obavijesti o pomorskoj nesreći ili nezgodi bez odgode provesti postupak utvrđivanja činjenica i osiguranja dokaza i utvrđivanja činjenica, odnosno pokrenuti upravnu istragu slijedeći metodologiju za istraživanje pomorskih nesreća i nezgoda sukladno Priručniku za istraživanje pomorske nesreće i IMO Kodeksu.

Lučka kapetanija može u slučaju vrlo velike i velike pomorske nesreće administrativno zabraniti isplavljenje pomorskom objektu koji je sudjelovao u istoj dok se ne okončaju nužne radnje u istražnom postupku.

Lučka kapetanija će u slučaju iz stavka 2. ovog članka vlasniku izdati rješenje o zabrani isplavljenja pomorskog objekta.

U slučaju da je pomorski objekt potonuo nakon pomorske nesreće lučka kapetanija može za potrebe istrage uzroka nesreće naložiti vlasniku, odnosno kompaniji vađenje plovila o njegovom trošku ili uzimanje uzoraka s potonulog pomorskog objekta, radi obavljanja očevida.

Članak 27.

Strane koje su sudjelovale u pomorskoj nesreći, ili uzbuni zbog pogibli, na koje se odnose odredbe ovog Pravilnika, moraju poduzeti sve što je u njihovoj moći s ciljem da se:

(f) sačuvaju brodske isprave, zapise i knjige, te sve podatke iz navigacijskih karata, dnevnika, elektronskih, magnetskih i videozapisa, uključujući i podatke iz VDR-a i drugih elektroničkih uređaja, koje se odnose na razdoblje prije, tijekom i poslije nesreće.

(g) spriječe bilo koje izmjene tih podataka (dopisivanje ili zapisivanje preko postojećih podataka, precrtavanje, brisanje i sl.);

(h) spriječe bilo koje radnje s bilo kojom opremom koja može biti u vezi s istragom pomorske nesreće;

(i) žurno prikupe i sačuvaju svi dokazi za potrebe istrage pomorske nesreće.

Članak 28.

Tijekom obavljanja istrage pomorske nesreće inspektor saslušava osobe koje imaju relevantna saznanja o pomorskoj nesreći i neposredni su njeni učesnici i o tome sastavlja zapisnik.

Upute za provođenje saslušanja i sadržaj zapisnika o saslušanju definirani su u Priručniku za istraživanje pomorske nesreće.

U slučajevima kada osoba iz stavka 1. ovog članka nije dostupna inspektor može zatražiti njegovo pismeno očitovanje.

Članak 29.

U postupku istraživanja pomorske nesreće inspektor će obaviti detaljni inspekcijski pregled pomorskog objekta i sastaviti zapisnik.

Inspekcijski zapisnik sadržavat će rezultate inspekcijskog pregleda, utvrđene nedostatke, te pojedinosti o svakoj poduzetoj mjeri.

Članak 30.

Ukoliko utvrđeni nedostaci po svojoj prirodi ugrožavaju sigurnost plovidbe, zdravlje ljudi i pomorski okoliš, inspektor će donijeti rješenje o zabrani isplavljenja.

Ukoliko se utvrđeni nedostaci ne mogu otkloniti u luci gdje je izrečena mjera zabrane isplavljenja, inspektor će dopustiti pomorskom objektu da isplovi do najbližeg raspoloživog brodogradilišta ili druge odgovarajuće luke po izboru zapovjednika/voditelja brodice, a uz

suglasnost inspektora, gdje će utvrđeni nedostaci biti otklonjeni.

U slučaju iz stavka 2. ovog članka inspektor će nadležnoj pomorskoj upravi dostaviti inspeksijski zapisnik.

Inspektor će obaviti naknadni pregled na plovilu u svrhu provjere otklanjanja nedostataka.

Članak 31.

Tijekom istraživanja pomorske nesreće inspektor će prikupiti najmanje podatke navedene u Priručniku za istraživanje pomorske nesreće.

U slučajevima požara/eksplozije, sudara, nasukanja, potonuća i onečišćenja kao posljedice pomorske nesreće, inspektor će prikupiti dodatne podatke navedene u Priručniku za istraživanje pomorske nesreće.

Članak 32.

Inspektor nakon utvrđivanja činjeničnog stanja sastavlja izvješće o pomorskoj nesreći.

Izvješće o pomorskoj nesreći mora sadržavati ako je moguće:

1. sažetak činjeničnog stanja pomorske nesreće sa podacima o poginulima, povrijeđenima, ili onečišćenju kao posljedici,
 2. podatke o državnoj pripadnosti plovila, vlasniku, kompaniji i priznatoj organizaciji koja je izdala brodske svjedodžbe,
 3. dimenzije plovila, podatke o glavnim motorima plovila koja su sudjelovala u pomorskoj nesreći, te podatke o posadama i njihovim radnim postupcima, kao i vrijeme provedeno na tom brodu,
 4. detaljan opis okolnosti nesreće,
 5. moguće uzroke nesreće uz prijedlog mjera radi prevencije budućih pomorskih nesreća.
- Izvješće iz stavka 1 ovog članka inspektor dostavlja Ministarstvu i, ako je primjenjivo, Povjerenstvu i priznatoj organizaciji.

Članak 33.

Kada inspektor utvrdi osnovanu sumnju da je vrlo ozbiljnu ili ozbiljnu nesreću prouzročio ljudski faktor pokrenut će prekršajni postupak i podnijeti kaznenu prijavu nadležnom tijelu protiv odgovornih osoba.

Za pomorske nesreće osim nesreća iz stavka 1. ovog članka inspektor može nakon obavljene istrage pokrenuti prekršajni postupak kada utvrdi osnovanu sumnju da je uzrok nesreće ljudski faktor.

III. INFORMACIJSKI SUSTAV O POMORSKIM NESREĆAMA

Članak 34.

Podaci o pomorskim nesrećama i nezgodama upisuju se u bazu podataka pomorskih nesreća i nezgoda koju u elektroničkom obliku vodi Ministarstvo.

IV. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 35.

Ministar će u roku od 3 mjeseca od dana stupanja na snagu ovog Pravilnika utvrditi visinu naknade za članove povjerenstva iz članka 11. stavak 7. ovog pravilnika.

Ministar će u roku od 6 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Pravilnika donijeti Priručnik o istraživanju pomorske nesreće iz članka 12. stavak 2. ovog pravilnika.

Članak 36.

Odredbe članka 14. stavak 1., članka 18., stavaka 3. i 4. i članka 21., stupaju na snagu danom pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji.

Članak 37.

Na dan stupanja na snagu ovog pravilnika prestaje važiti Pravilnik o ispitivanju nezgode brodova (»Narodne novine«, br. 53/91).

Članak 38.

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana od objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 011-01/06-02/53

Urbroj: 530-04-07-3

Zagreb, 8. siječnja 2007.

Ministar

Božidar Kalmeta, v. r.

DODATAK I.

(u svezi članka 18., stavak 1.)

OBLIK I SADRŽAJ IZVJEŠĆA POMORSKE SIGURNOSNE ISTRAGE

Predgovor

U izvješću pomorske sigurnosne istrage neće se navoditi pretpostavke o mogućoj krivnji, niti će izvješće biti sastavljeno na način da može poslužiti u svrhu utvrđivanja bilo kakve pravne odgovornosti. U ovom izvješću zabranjeno je identificiranje svjedoka.

1. Sažetak

Ovaj dio sadrži osnovne činjenice pomorske nesreće; što, kada, gdje i kako se dogodila nesreća; i navodi je li bilo poginulih, ozlijeđenih, oštećenja broda, tereta, ili onečišćenja okoliša, kao posljedice nesreće.

2. Činjenice

Ovaj dio izvješća sadrži istinite činjenice utvrđene od strane istražitelja, i to najmanje sljedeće podatke:

2.1 Specifičnosti broda:

- Zastava/registar
- Identifikacija
- Glavne karakteristike

- Vlasnik /Kompanija
- Konstrukcijski detalji
- Najmanji broj članova posade
- Dozvoljeni teret

2.2 Podaci o putovanju

- Luke boravka
- Vrsta putovanja
- Podaci o teretu
- Posada

2.3 Podaci o pomorskoj nesreći:

- Vrsta pomorske nesreće
- Datum i vrijeme
- Lokacija pomorske nesreće ili nezgode
- Vanjski i unutarnji okoliš
- Operacije broda i dio putovanja
- Mjesto na brodu
- Podaci o ljudskim postupcima

- Posljedice (za ljude, brod, teret, okoliš, ostalo)

2.4 Pomoć sa obale i spremnost za djelovanje u nuždi:

- Tko je sudjelovao
- Korištena sredstva
- Brzina djelovanja
- Poduzete mjere
- Postignuti rezultat.

Osim što daje potrebne podatke i druge informacije, ovaj dio izvješća sadrži i rezultate bitnih pregleda ili testiranja, sigurnosnih mjera izvršenih u smislu sprečavanja budućih pomorskih nesreća.

3. Rekonstrukcija pomorske nesreće

Ovaj dio rekonstruira pomorsku nesreću kroz sve segmente nesreće, u kronološkom tijeku događaja koji su prethodili nesreći i nastupili tijekom pomorske nesreće, te umiješanost svih bitnih faktora – osoba, okoliša, opreme, vanjskih intervencija.

Vrijeme koje je potrebno za rekonstrukciju pomorske nesreće ovisi o događajima koji su prethodili i doprinijeli pomorskoj nesreći ili nezgodi.

4. Analiza

Ovaj dio sadrži detaljnije obrađene elemente nesreće, te daje analizu svakog događaja, dokumentiranu rezultatima testiranja i ispitivanja obavljenih tijekom vođenja istrage, sa predloženim mjerama za sprečavanje budućih pomorskih nesreća.

Sljedeći dijelovi izvješća trebali bi obuhvatiti probleme poput:

- slučajnih događaja u svezi s okolišem,
- ljudski faktor, događaje u korelaciji s opasnim tvarima, utjecaj okoliša, pogreške na opremi, vanjski utjecaji.

5. Zaključci

U ovom dijelu izvješća navedeni su odlučujući faktori koji su doprinijeli pomorskoj nesreći (neispravnost ili nedostatak opreme, propusti u postupcima, neodgovarajući materijali i sl.), koji se moraju ispraviti radi unapređenja i razvoja sigurnosti, te zbog prevencije budućih nesreća.

6. Sigurnosne preporuke

Ovaj dio izvješća treba sadržavati, kada je to moguće, sigurnosne preporuke na temelju analiza i zaključaka nakon istrage o nesreći, povezanih sa propisima, postupcima, inspekcijskom nadzoru, upravljanjem, zdravljem i zaštitom na radu, održavanjem i popravcima, uvježbavanjem, pomoći s obale i spremnosti za nuždu.

Sigurnosne preporuke namijenjene su onima koji su direktno uključeni i imaju mogućnost primjene preporuka, a to su vlasnici brodova, kompanije, priznate organizacije, pomorske vlasti, VTS, jedinice za nuždu i prvu pomoć, IMO i EU, sve u svrhu prevencije novih pomorskih nesreća.

7. Dodaci

Kada je to moguće, sljedeće informacije prilažu se izvješću u pisanom ili u elektroničkom obliku:

- fotografije, filmovi, audiosnimci, pomorske karte, crteži, skice,
- primjenjivi standardi,
- tehnički izrazi i kratice,
- posebne studije,
- ostale informacije.